

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	HIRDETÉSEKET
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	dr. BALOGHY ERNŐ.	BITTERMANN NÁNDOR.	és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Bácsmegeye gróf Tisza Istvánhoz.

(T. Z.) Bács Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott közgyűlésén tüntető lelkesedéssel szavazott bizalmat gr. Tisza Istvánnak. A politikai láthatáron sötét felhők tornyosulnak s távolból a közeledő vihar tompa dörgése hallik. Az ország fővárosából pillanatról-pillanatra szenzációsabbnál szenzációsabb hírek száguldanak végig a hazán és izgalomba hozzák az ország népét. — A parlament munkássága szünetel és a komoly munka helyett most az utca fanatizált népe kezdi ülni féktelen orgiáit. A mult heti nevezetes parlamenti ülés óta, melyben egymást váltotta fel a lelkesítő jelenet az elszomorító jelenetekkel, a nemzet a legnagyobb izgalommal lesi a kibontakozást e kétséges helyzetből. És hogy miért van az így, az nem titok. Nincsen e hazának polgára, ki előtt ne állana tisztán a kép, úgy a parlamenti többség, mint a terrorizáló kisebbség képe. S míg az előbbeni a színek hatalmas harmoniáját mutatja, addig a másik zavaros össze-visszaságával az egyöntetűség hiányát bizonyítja.

A parlamenti kisebbség, mely ma az egyesült ellenzék hangzatos címét vette fel, újlag megakasztotta az országgyűlés csendes és komoly menetét. Az öntudatos munkát, a haza javáért folytatott tanácskozásokat lehetetlenné tette a demagógia s midőn a parlament bezárult, az utca vegyes népe akarta kezébe ragadni azt a hatalmat, melyet oly erős kéz tart magában, mint gróf Tisza István keze.

Nem kell ahhoz kormánypártinak lenni, hogy belássuk, miszerint úgy a parlamenti merényletek, mint pedig az utcai tüntetések még eddig — s minden bizonnyal a jövőben is — alapos kudarcra végződtek. Mert éppen e céltudatosan rendezett ellenzéki scénáriák bizonyították a legfényesebben azt, hogy mennyire kicsiny a kisebbség.

A magyar kormányelnök, tehát az a férfiú, kiben úgy a korona, mint pedig a nemzet bizalma eddig méltán összpontosult, megmutatta, hogy min-

denkor ura tud maradni a helyzetnek. Megmutatta pedig, midőn a parlamenti obstrukciónak egyszer és mindenkorra véget vetendő, a házszabályrevíziót keresztül vitte és amidőn erkölcsi fölényének súlyával legyőzte a kisebbséget. Ami ezután történt, az csak ott bir imponáló hatással, ahol a politikai gondolkodásnak nagyon hig a fajsulya. A kisebbség a harag és gyűlölet tábor-tüztét gyújtotta fel és szítani igyekszik azt azzal a célzattal, hogy lángba borítsa vele az országot. Csakhogy e munkájában oly vakság vezet, hogy nem lát-hatja, miszerint a nemzet komoly többségének lelkesedése sercegéssé változtatja át a tábor-tüzek lobogását.

Gróf Tisza István a nemzet általános többségének hatalmas tapsai kö-zepette férfias elszántsággal védelmezte meg úgy a parlament, mint pedig az egész nemzet érdekeit a rombolni kész elemekkel szemben. Minden tette, minden szava nemcsak az ország közvéleményénél talált méltánylásra, de a nagy világ elismeréséből is kijutott neki. És ez az ami legfényesebben bizonyítja a kormányelnök és benne a nemzet igazát. Gróf Tisza Istvánnak mint a magyar nemzet miniszterelnökének nem volt és nem szabad engedni elfoglalt pozíciójából egy talpalattnyit sem, mert ha engedne, úgy beállana a közel jövő legelső pillanatában a parlament csődje, amitől Isten óvja meg a mi szegény hazánkat.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága határozottan állást foglalt a kormányelnök mellett. Tette pedig ezt azzal a tiszta meggyőződéssel, hogy gróf Tisza István hivatva van helyreállítani a parlament nyugalomát. A megye törvényhatóságánk ezen állásfoglalása impozáns volt. Az óriási többség két szavazat ellenére a legnagyobb lelkesedés mellett tett tanuságot feltétlen bizalmáról a kormányelnök mellett és határozott férfias állásfoglalása méltánylásra talált az egész vármegyében.

Bács-Bodrog vármegye nem a szabadelvűpárt mindenkori vezére iránt fejezte ki ez alkalommal bizalmát — mint

azt az ellenzéki sajtó organumai a közönséggel elhitetni akarták — hanem gróf Tisza István iránt, kiben felismerte a nemzeti érdekek önzetlen és rettenthetetlen védelmezőjét és a parlamenti többség legitim akarata érvényesülésének vasakaratu végrehajtóját.

A vármegye bizalmának megnyilatkozása alig vett pár percet igénybe, mindazonáltal oly magasan kiemelkedett az a közgyűlés napirendjéből, hogy azt minden nagyítás nélkül történelmi momentumnak minősíthetjük e vármegye közéletében.

Szép szavak kíséretében Latinovits Pál főispán indítványozta a miniszterelnök üdvözlését s szavai a leglelkesebb visszhangot idézték elő a közgyűlés termében.

Gróf Tisza István miniszterelnök bizonyára nagyra fogja becsülni a vármegye közönségének e nyilatkozatát, mert hiszen minél nehezebb viszonyok között jön a támogatás, annál nagyobb erőt kölcsönöz s annál becsesebb.

Az én házam az én váram.

Írta: Lukács György.

Hazánkban a városi élet ellen mindenkor szokás felhozni, hogy a városban lakás egészségtelen s hogy a közegészségügyi viszonyok aránylagosan fejlettebb volta dacára is a városi nép egészsége sokkal silányabb, mint a falusié. Ennek a tételnek igazságába bele is szoktunk nyugodni. Mert hiszen sok embernek tömeges együttlakása az egészségre ártalmas hatások egész sorozatát fejleszti ki.

Nem állítom, hogy nem így van. Azonban az is kétségtelen, hogy a városi életnek a tömeges együttlakásból származó hátrányait nagy mérvben lehet csökkenteni, sőt majdnem egészen hatálytalanná tenni a magán lakásviszonyok okos berendezése által.

Nagy tanulságot szolgáltat erre az új világ, a praktikus berendezkedéseiben oly méltán csodált Amerika.

Már Londonban is összehasonlíthatlanul egészségesebben laknak az emberek, mint Bécsben és Budapesten,

valamint a nagyobb magyar vidéki városokban. Az angolszász fajnak a lakásberendezésben megnyilvánuló okosságát még jelentékenyebben fejlesztették az amerikaiak.

Az amerikai üzleti élet arányai olyan rengetegek, hogy alig is képzelheti el a méretek óriási voltát, aki színről színre nem látta azokat. Az üzleti élet rengeteg méretei és a nagy világverseny iparban, kereskedelemben természetesen igen nagy mérvben veszi igénybe az amerikai nemzet munkarejét. S mégis dacára a szakadatlan lázas tevékenységnek, mely a szellemi és testi munkának egyaránt egész nappalát igénybe veszi, az erők még sem merülnek ki, sem az agy nem veszti el munkaképességét, sem a karok izmai idő előtt el nem petyhüdnek.

Ezt az előnyös eredményt az erőkkel való helyes gazdálkodás fejti meg. Az amerikai rendkívül intenzív munkát végez, viszont a legnagyobb gondoságot fejti ki abban, hogy a szervezetet okos pihentetés által megóvja az elkopástól. Eléri ezt részben a vasárnapon való abszolút munkaszünetelés által, de főképpen a lakásviszonyok helyes elrendezése által.

Az amerikai városok azon negyedében, — a város közepén — ahol az üzleti élet honol, husz és harminc emeletes házak tornyosulnak ég felé, fölül-mulva a bibliai Babylon minden merészségét. Azonban ezekben az égis nyuló óriás alkotmányokban egyetlen ember sem lakik. Kizárólag áruházak és irodák céljaira szolgálnak ezek az épületkolosszusok. Az amerikai mind az üzleti városrészen kívül lakik csendben, keskeny 1—2 emeletes házacskákban, melyeket csinos kert övez, olyan szép zöld pázsittal, hogy lelkünk felderül, midőn szemünket rajta legeltetjük.

Mihelyt a napi munka végződik, az áruházak és irodák százezrei megürülnek, a szellemi és testi munkások óriás tömege a vakmerő gyorsasággal repülő villamos vasuti kocsikat lepi el és 20—30 percnyi száguldás után kieres, szép csendes otthonába s ott üde levegőben, családja körében kedves otthonban, egészséges szórakozással tölti el az esti órákat, majd üdítő éjjeli álomba merül s amidőn reggel újból kenyérkereső munkájára indul, lelki és testi erői teljes egyensúlyában, pihenten, frissen, vidáman hagyja el övéit, hogy fáradalmi kipihenésére az esti órákban ismét hozzájuk térjen vissza. Az amerikai igazán elmondhatja, hogy az ő háza az ő vára. Minden család külön lakik a maga kis házában, csak kivételesen lakik két-három család egy házban. Ez a külön lakás biztosítja a kényelmet és feszélyezetlenséget, növeli

a családi élet bensőségét, nyugalmat, üdülést biztosít a munkából fáradtan hazatérőnek.

Mit mutat ezzel szemben Budapest, Bécs s általában az európai kontinens nagy városainak példája? Az üzleti élet színtere nincs külön választva a magánlakásoktól. Bent a város közepén, rossz levegőben, összezsufoltan, kényelem nélkül nagy bérkaszányákban lakik egy-egy olyan embertömeg, melynek népessége egy nagyobbacska faluéval felér. Fűnek, fának, virágnak nyoma sincs. Tiszta üdítő levegő, mely a munkától elfáradt testet frissitené s a nyári hőségben enyhet nyujtana, teljesen hiányzik. Ugyanabban az emésztő, zajos, levegőtlen, kényelmetlen keretben, amelyben az intenzív nappali munkát kell elvégezni, örlődnek le a pihenésre, szórakozásra, új erőgyűjtésre rendelt napszakok.

Ezért emésztő nálunk a városi munka, innen az idegbajok nagy tömege, ezért merül ki szellemi és testi erő idő előtt.

Az egészség a legnagyobb kincs. És forrása minden haladásnak.

Tanuljunk meg az új világtól, mikép kell megbecsülni ezt a legnagyobb kincset!

Vármegyei közgyűlés.

Nagyszámban megjelent bizottsági tagok jelenlétében nyitotta meg Latinovits Pál főpán mint elnök a vármegye törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlését. Nyomban a napirend megkezdése előtt hatalmas lelkesedés közepette szólalt fel Latinovits Pál főispán s egy rövid, de minden ízében magvas beszéd keretében vázolvva a jelenlegi politikai helyzetet s rámutatva a kormányelnök férfias magatartására, indítványozta, hogy a vármegye fejezze ki törhetlen bizalmát a miniszterelnök iránt és táviratilag üdvözölje őt.

A közgyűlés óriási lelkesedéssel fogadta a főispán indítványát és két szavazat: Falcione Lajos és Fernbach Bálint szavazata ellenében óriási többséggel szavazta meg az indítványt.

Percekig tartó éljenzés következett s csak a lelkesedés lecsillapultával olvashatta fel Popovits Sebő tb. főjegyző a következő lelkes bangu üdvözlő sürgőnyt:

Nagyméltóságú gróf Tisza István miniszterelnök urnak

Budapest.

Bács Bodreg vármegyénk a mai napon rendkívüli közgyűlésre egybegyűlt közönsége hazafias örömmel, óriási kitörő lelkesedéssel határozta el, hogy Nagyméltóságodat a parlamenti anarchia megfékezésére alkalmából tett eredménydus intézkedéseierő táviratilag üdvözli. Lidérenyomásként nebezdedett szegény, sokat szenvedett magyar hazánkra, magyar hazánknak szent alkotmányára az indokolatlan obstrukciónak veszedelmes réme, amely tetszetős jelszavak alatt megakasztotta a parlament üdvös munkáját és ezzel hazánk békés haladását, mérhetetlen károkat okozva ugy anyagilag,

mint erkölcsileg. Nagyméltóságod tettekkel és eredményekkel bebizonyított tiszta magyar honszerelmétől áthatva a rémmel szembeszállt és azt, mint egy valóságos nemzeti hős, kitartással, férfias bátorsággal, egyenes nyíltsággal és páratlan eréllyel letörte. Lelkes, kitörő, háromszoros éljenzé kiált ezért közönségünk Nagyméltóságodnak és arra kéri, hogy a méltatlan megtámadásokkal szemben leljen elégtételt a magyar nemzet óriási többségének tiszteletében, szeretetében, ragaszkodásában és változhatlan bizalmában.

Hazafias tisztelettel aláztos szolgálója a vármegye közönsége nevében:

Karácson s. k.,
kir. tanácsos, alispán.

A sürgöny felolvasása után következett a tárgysorozat első pontja:

A vármegye alispánjának előterjesztése az 1904. évi X. t. c. végrehajtása folytán felszabadult vármegyei pótdadó további kivételének és beszédésének megszavazása és ezen pótdadónak mely célokra leendő felhasználása iránt. — Tudomásul vétetett.

A vármegye 1905. évi költségvetése. — Tudomásul vétetett.

M. kir. belügyminiszter rendelete Szilberek községnek az apatini járásból a hód-sági járásba való csatolása iránt. — Tudomásul vétetett.

M. kir. belügyminiszter urnak 1904. évi október 20 án 79995. II. a. sz. a. kelt határozata a vármegye tulajdonát képező, Szabadka város területén fekvő ingatlanoknak Szabadka város közönsége részére való eldása tárgyában és a vármegye alispánjának ez ügyben tett intézkedéséről szóló jelentése. — Eladatnak és a szerződés bemutatni fog.

Belügyminiszteri intézkedés Jármos község helynevének újabb megállapítása tárgyában. — Tudomásul vétetett. (Tiszaistvánfalva).

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur leirata a kir. pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőségek személyzete által az utadó kezelésének ellenőrzése céljából teljesített kiküldetések folytán felmerülő költségei, valamint az utadó kezelésére és nyilvántartására, valamint az utalpap pénzükezelésére szükséges nyomtatványok beszerzési költségei tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Alispáni előterjesztés az általános megyebizottsági tag választás tárgyában. — December hó 7-én, pótválasztás 30-án.

A vármegye alispánjának előterjesztése az utadó főkönyv II/2.i. rovatán leendő hitel-átruházás engedélyezése iránt. — 300 kor. engedélyeztetett.

A vármegye alispánja bemutatja az 1904. évi XI. t. c. és ezen törvény végrehajtása iránt kiadott utasítás rendelkezéseire képest a községi és körjegyzők, valamint a segédjegyzők illetményeinek szabályozására vonatkozólag elkészített kimutatásokat és adatokat határozathozatal végett. — Elfogadtatott.

Alispán előterjesztése községi jegyzői fizetési alap létesítése és ezen alap kezelésére nézve szabályrendelet alkotása iránt. — Tudomásul vétetett.

Alispán előterjesztése az 1904. évi X. t. c. 10. § ában adott jog alapján némely vármegyei állásra nézve működési pótlék megállapítása iránt. — Szaich vármegyei kiadónak 200 koronával felemeltetett.

Az ifj. báró Rudics József-féle ösztöndíjalapítványi bizottság 1904. évi augusztus hó 4-én tartott ülésének jegyzőkönyve és az abban felvett határozatok. — Tudomásul vétetett.

Alispáni előterjesztés a mellé rendelt számvevőség által használt helyiségek további szükséglete tárgyában. — Tudomásul vétetett.

A vármegye árvaszékének előterjesztése a Szántó Kálmán elleni ügyben felmerült perköltség fedezése iránt. — Leiratik.

Apró András és társai felebbezése Mohol községnek a rendőrvetető fizetési pótléka ügyében hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Buschbacher József felebbezése Apatin községnek házhelyek eladása tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyás megvonatik.

Peicsics Antal és társai felebbezése Vajszka községnek az italmérések szaporítása ügyében hozott határozata ellen. — Jóváhagyatott.

Rudits Farkas és társai felebbezése Zenta városnak, a közbiztonsági szolgálatnak a csendőrséggel leendő ellátása iránt hozott határozata ellen. — 24000 koronával jóváhagyatik.

Hévér Péter és társai felebbezése Zenta városnak az ökörsorda legelő egy részének feltörése tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Popovits János felebbezése a nyugdíjazása ügyében hozott nyugdíjkezelő választmányi határozat ellen. — 589 kor. helyesbített k.

Óverbász község határozata Salapáti Kálmán segédjegyző és Jakob Lajos írnök szabadsága iránt. — Megadatik.

Mohol község határozata Vinter Gyula állatorvos szabadsága tárgyában. — 1 év megadatik.

Mozsor község határozata egy artézi kut furatása tárgyában. — Jóváhagyatott.

Ada község határozata két artézi kut furatása tárgyában. — Jóváhagyatott.

Boldogasszonyfalva község határozata a községi közdülők közutak törzskönyvezése tárgyában. — 26 kor. jóváhagyatott.

Kishegyes község határozata Krisz-haber Simon fakereskedő számlájának kiegyenlítése tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Jánoshalma község határozata a dzsidai ut megvétele tárgyában. — Jóváhagyatott.

Martonos község határozata a községen keresztül vonuló törvényhatósági nyári ut egy részének feltöltése tárgyában. — Jóváhagyatott.

Zenta város határozata a tiszai fahid fennálló részei lebontása tárgyában. — Jóváhagyatott.

Palona község határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában. — 460 kor. jóváhagyatott.

Torzsa határozata Gutwein Lajos jegyző díjai tárgyában. — 400 kor. jóváhagyatott. Péterre határozata a zárda megővítése tárgyában. — Jóváhagyatott.

Sajkásszentiván határozata az utcák szabályozása tárgyában. — 50 kor. jóváhagyatott.

Nagybaracska határozata az utcák szabályozása tárgyában. — Ujabb határozat-hozatalra utasított.

Magyarkanizsa határozata Vörös Simon segélyezése tárgyában. — 50 kor. jóváhagyatott.

Mohol határozata a helyettes tanítónő díjazása tárgyában. — 60 kor. jóváhagyatott.

Csávoly határozata a betétszerkesztő bíró járandóságai tárgyában. — 100 kor. jóváhagyatott.

Boldogasszonyfalva határozata a segédjegyzői fizetés emelése tárgyában. — 1000 kor. jóváhagyatott.

Péterre határozata a tűzör fizetéséhez való hozzájárulás tárgyában. — 200 kor. jóváhagyatott.

Mohol határozata Jánosy Antal segélye tárgyában. — 100 kor. jóváhagyatott.

Kula határozata a vásárlandó tűzifecskendő költségei tárgyában. — 800 kor. jóváhagyatott.

Óverbász határozata Krautvurst János végrehajtó segélye tárgyában. — 200 kor. jóváhagyatott.

Bács határozata a gypmester fizetésének felemelése tárgyában. — 360 kor. jóváhagyatott.

Péterre határozata kiségitő éjjeli őrök alkalmazása tárgyában. — 3080 kor. jóváhagyatott.

Mohol határozata egykézimunka tanítónő díjai tárgyában. — 120 kor. jóváhagyatott.

Martonos határozata küldöttségi tagok ellátási költségei tárgyában. — Feloldatik.

Ujpalánka határozata községi ingatlan elcserélése tárgyában. — Jóváhagyatott.

Zenta határozata téglá beszerzése tárgyában. — Jóváhagyatott.

Palánka határozata községi ingatlanok elajándékozása tárgyában. — Feloldatik.

Zenta határozata Sztojanovits Arszen boltbérlete tárgyában. — 6 évre jóváhagyatott.

Kölpény határozata Gajdos Katalin szülész női tiszteltdija tárgyában. — 100 kor. jóváhagyatott.

Káty határozata a községi iskolaépület használati jogának a kincstár javára leendő biztosítása tárgyában. — Jóváhagyatott.

Mohol határozata Dobokay Jánosné kegydíja tárgyában. — Jóváhagyatott.

Mohol határozata új tanítói állások szervezése tárgyában. — 600 kor. jóváhagyatott.

Csantavér határozata a községi szolgák fizetése tárgyában. — 48 kor. jóváhagyatott.

Dunacséb határozata a kisbírák fizetésének felemelése tárgyában. — 18 kor. jóváhagyatott.

Ada határozata házhely eladás tárgyában. — Jóváhagyatott.

Zenta határozata Rác Szabó Mihály előlege tárgyában. — Feloldatik.

Ada határozata téglagödör eladása tárgyában. — 356 kor. jóváhagyatott.

Nagybaracska határozata a végrehajtói fizetés emelése tárgyában. — 600 kor. jóváhagyatott.

Zenta határozata Nagy Miklós segélye tárgyában. — 80 kor. jóváhagyatott.

Ada határozata Nagy Lajos tanító előlege tárgyában. — 200 kor. jóváhagyatott.

Óverbász határozata az előfogatosok segélye tárgyában. — 120 kor. jóváhagyatott.

Ujpalánka határozata a templom építési fuvarok megváltása tárgyában. — Jóváhagyatott.

Bácsborsód határozata a beltéri rendőrök fizetése tárgyában. — 600 kor. jóváhagyatott.

Bácsborsód határozata a községi bíró személyi pótléka tárgyában. — 300 kor. jóváhagyatott.

Zenta határozata a házipénztári tisztviselői pótléka tárgyában. — 200—200 kor. jóváhagyatott.

Ó-óóvé határozata az írnöki fizetés felemelése tárgyában. — Jóváhagyatott.

Hercegszántó, Béreg és Dávod határozata a körorvosi fizetés megállapítása iránt. — 1600 kor. jóváhagyatott.

Ózveggy Koleszar Ferencné kérvénye kegydíj folyósítása iránt. — Feloldatik.

Ujverbász határozata Maurer Károly segédjegyző fizetésének felemelése tárgyában. — 1100 kor. jóváhagyatott.

Vajszka és Bogyán községek határozata az ottani körállatorvos látogatási és gyógykezelési díjai megállapítása tárgyában. — 200 kor. jóváhagyatott.

Hódság határozata a dernyei tűzkárosultak segélyezése tárgyában. — 25 kor. jóváhagyatott.

Magyarkanizsa határozata a bácsujlaki tűzkárosultak segélyezése tárgyában. — 14 kor. jóváhagyatott.

Cserevénka határozata Petőfi album megrendelése tárgyában. — Jóváhagyatott.

Magyarkanizsa határozata Nagy Antal Lőrinc és neje segélyezése tárgyában. — 30 kor. jóváhagyatott.

Zenta rendezett tanácsú város határozata az 1896—1902. évi fogyasztási adó kezeléséből s várost megillető feleslegeknek elengedése iránt. — Jóváhagyatott.

Magyarkanizsa község határozata az 1895. évi árvédelem alkalmából felmerült és okmányokkal nem igazolt 1087 kor. 50 fill. költség leírása iránt. — Jóváhagyatott.

Bajmok község határozata 49 kor. 81 fillér földadó különbözet elszámolása tárgyában. — Jóváhagyatott.

Felsőszentiván határozata a községi adó százaléknak megváltoztatása iránt. — Jóváhagyatott.

Ujverbász község határozata behajthatlan követeléseinek leírása tárgyában. — Leiratik.

A vármegyei tisztviselők országos egyesületének átirata a törvényhatósági utmestereknek a XI. fizetési osztályba való sorozása tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Roheim Károly és fiai zombori cég kérvénye a bács—zsablya—titeli törvényhatósági közút Bácsujfalu községen átvonuló szakaszának kiépítésére engedélyezett határidőnek meghosszabbítása iránt. — Engedélyeztetett.

Ungár Seelenfreund Katalin szülész női oklevelének meghirdetése. — Meghirdettetik.

Csantavér, Pincéd, Jánoshalma, Bács, Palona, Szilberek, Bácsszentiván, Mozsor, Piros, Szentfülöp, János, Bácsfeketehegy, Titel, Turja, Paripás, Felsőkábol és Parrag községek 1905. évi költségvetései. — Jóváhagyatott.

Kerény, Ujfutak, Nemesmilitics, Bácsgyulafalva, Bácsalmás, Bogyán, Vajszka, Péter, Temerin, Doroszló és Bácsborsód községek 1904. évi pótköltségvetései. — Jóváhagyatott.

Palánka 1905. évi mértékhitelítői költségvetése, Mátételke 1905. évi közuti költségvetése, Doroszló 1905. évi szegényalapp költségvetése, Veprőd 1905. évi közuti költségvetése, Alsókábol 1905. évi képzés és nevelési alap költségvetése. — Jóváhagyatott.

Oszivác 1903. évi, Szépliget 1902. évi, Alsókábol 1901. évi, Hódság 1901. évi közpénztári számadásai. — Jóváhagyatott.

Dunacséb község gyámpénztárának 1903. évi számadása. — Jóváhagyatott.

Bács-Bodrog vármegye gyámpénztárának 1903. évi számadása. — Jóváhagyatott.

A D. M. K. E. átirata a harmadik egyetemnek déli Magyarországon való felállítására érdekében készített memorandum átnyújtását eszközölő küldöttségbe tagok választása iránt. — Latinovits Pál és Pinkovits József küldettek ki.

D. M. K. E. átirata a folyó évi december hó 8 án Temesvárott tartandó közgyűlésre a vármegye hivatalos képviseltetése iránt. — Latinovits Pál, báró Vojnits István és Latinovits Géza küldettek ki.

A vármegyei árvaszéki elnök előterjesztése az árvaszéknél felhalmozott hátralékok feldolgozása céljából egy kiségitő munkatárs alkalmazása iránt. — Jóváhagyatott.

H i r e k.

Személyi hír Báró Vojnits István országgyűlési képviselő, az országos szabadelvű párt ügyvezető alelnöke kedden városunkban tartózkodott és résztvett a vármegyei közgyűlésén. Báró Vojnits István Szemző István nagybirtokos vendége volt.

Személyi hír. Buschek Vilmos ezredes, a cs. és kir. 23. gyalogezred parancsnoka szerdán városunkba érkezett a bevonult póttartalékosok megismerésére. Az ezredparancsnok tegnap és ma tartotta meg a szemlést és az esti vonattal ismét a fővárosba utazik.

Birói áthelyezés. Kovács Gyula dr. szabadkai kir. törvényszéki bírót saját kérelmére a bazini járásbíróshoz helyezték át, a járásbíróshoz vezetőjének.

Áthelyezés. Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter Nagy József újvidéki áll. polgári iskolai tanítót hasonló minőségben a moóri polgári iskolához helyezte át.

Felolvasás. Krump Vilmos a felső kereskedelmi iskola jeles tanára szerdán d. u. 5 órakor tartotta első előadását az amatőr fényképészetről. A rendkívül érdekes előadásra nagyon sokan voltak jelen, különösen szép hölgyeink viseltettek a téma iránt nagy érdeklődéssel. Szerdán az előadás folytatódik.

Bucsulakoma. Klemm Károly kir. pénzügyi számellenőr tiszteletére, Pozsonyba való távozásának alkalmából barátai és tiszteltői bucsulakomát rendeztek szerdán este a Bellosovits vendéglőben. A lakomán sokan vettek részt. A bucsuztató beszédet Buday Gergely tartotta, aki egyuttal egy szép művi emléklapot adott át a távozonak.

Esküvő. Szauerborn Endre zombori óras iparos folyó hó 22-én esküdtött örök hűséget Kreitzberger Jolán kisasszonynak Törökbecsén.

Adakozás. Kamjonkai Szemző Gyula nagybirtokos dr. Baloghy Ernőné urasszony gyűjtőívén 17 koronát juttatott a József főherceg szanatorium javára.

Városi közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1904. évi november hó 30 án (szerdán) délelőtt 9 órakor a városbáza nagytermében rendes közgyűlést tart.

Nyilatkozat. Felkértünk a következő sorok közlésére: A városi törvényhatósági bizottsági tagok választása előtt sztkészesnek tartjuk hangsúlyozva kiemelni, hogy pártunk az országos politikai kérdéseket tanácskozása köréből kizárta és egyedüli célja: a város érdekeit hazafias irányban minden téren előmozdítani. Ugyanezen alkalommal kijelentjük azt is, hogy pártunk semmiféle politikai, vagy más párttal nem egyesült. Zombor, 1904. évi november hó 24 én. A zombori városi párt elnöksége.

Külföldi utazás. Fernbach Bálint földbirtokos hosszabb tartózkodásra tegnap Afrika felé vette útját. A fiatal utazó amint eléri az exotikus világrészt, egy már ott levő vadásztársasághoz csatlakozik s ezzel fogja bebarangolni a messze fekvő földrészt. Fernbach Bálint, kinek célja az oroszlanvá dászatot megpróbálni, 5 hónapig marad távol. A zombori fiatalság szerdán este bucsulakomát rendezett a távozó tiszteletére.

A „zombori napközi otthon egyesület” f. hó 22 én d. u. 4 órakor tartotta meg alakuló közgyűlését, melyen az egyesület alapszabályai megállapítottak és egyúttal az egyesület védnöke, elnöke, tisztviselői, 20 választmányi tagja és 3 számvizsgáló bizottsági tagja megválasztott. Az egyesület elnökévé egyhangulag általános lelkesedéssel dr. Alföldy Gedeonné, alelnökké Bertolino Sándorné, pénztárnokká Vundszám Ida és titkárrá Zsigmond János választott meg. Egyszersmind egyhangulag hálás köszönetet szavazott a közgyűlés Falcione Lőrinc urnak, ki nemes emberbaráti érzületének akként adta tanujelét, hogy az egyesület céljaira önként ingyenes lakást bocsátott rendelkezésre. Az újonnan alakult jótékony egyesületnek alapszabályaiban körülírt és szorosan meghatározott célját és működési körét képezi: a Zombor város bel és kül területén lakó teljesen szegényes és szülőkölködő családok azon tanköteles gyermekeit, kik otthonukban sem meleg szobához, sem a testi erő fenntartásához sztkészes táplálékhoz nem juthatnak — a tanítás sztkészes alatt, vagyis a déli órákban — az egyesület helyiségében felügyelet alatt tartani és ingyen tápláló meleg étellel ellátni. A mennyiben az egyesület viszonyai megengedik, az ellátásba felvehetők a tanköteleseknél kisebb koru azon szegény gyermekek is, kiknek szülei beigazolják, hogy gyermekeik gondozása és ellátása miatt rendes munkájuktól, illetve keresetüktől vonatnak el. Végül a rendes keresettel bíró, tehát nem teljesen szegény szülők gyermekei is felvehetők az egyesület ellátásába, azonban ezek ellátásáért sztkészes némi csekély tápdíjat tartoznak fizetni. Az egyesület működését azonnal megkezdi, amint alapszabályai kormányhatósági jóváhagyást nyernek.

Vadászat. Nagy körvadászatot rendezett a mult napokban Fernbach Károly csonoplyai birtokán. A hűvös, de derült időben elég szép eredményt ért el a megjelent 21 puskás — kik között négy hölgy volt, — a mennyiben 105 nyul, 4 fogoly és 1 tuzokot ejtett el. A legnagyobb számot a házigazda érte el, ejtvén 11 nyulat, míg felesége 10 nyullal a második helyet érte el a puskások közt. A legszebb lövést Fernbach Károly tette, ki 260 lépés távolságról a leg-ritkább vadászsákmányt, egy épen felrepülő készülő tuzokot ejtett el távcsöves Mannlicher fegyverrel. Vadászat után a társaságnak ebédet szolgáltak, mely után a legnagyobb részt zombori vadászok visszatértek. Vasárnap a Fernbachék temerini birtokán volt ugyancsak nagy és fényesen sikerült körvadászat, melyen ugyszólván az egész vármegye képviselve volt. A vadászatot Fernbach Péter és Matkovich Béla rendezték és az ügyesen vezetett körök 175 nyul és 5 fogoly vadászsákmányt eredményeztek. Vadászat után a társaság a temerini kastélyban gyűlt össze ebédre.

Iskolaszék a magyar szóért.

A monostorszezi iskolaszék a nyáron rossz birbe keveredett. Legutóbb tartott gyűlésében azonban fényesen kiköszörülte a csorbát. A közügy iránt tartozó kötelességünknek tettünk eleget akkor is, mikor a „Kráhl Mihályok” által veszélyeztetett magyar tanítási nyelv védelme érdekében szót emeltünk; de viszont: szives kötelességet teljesítettünk most, midőn az iskolaszéknek, a f. hó 13 án tartott gyűlésében hozott határozatról lapunkban is megemlékezünk. Ezen a gyűlésen ismét Kráhl Mihály szelleme kísértett. U. i. az iskola gondnoka a sokac és a német tanítási nyelv behozatalát indítványozta. Az előterjesztés során hivatkozott Kráhl Mihályra, akitől tudomást nyert egy olyanféle tanfelügyelői rendeletről, mely szerint az iskolás gyermekek sokac és német nyelven is oktatandók. Indítványozó szavaira Alföldy Géza iskolaszéki elnök és Gubitzka Kálmán igazgató-tanító kijelentették, hogy a Kráhl Mihály által emlegetett rendeletről nincsen tudomásuk. Tekintve, hogy a magyar tanítási nyelv a monostorszezi iskolákban már ezeltől 12 évvel polgárjogot nyert: az igazgató-tanítónak nyoms és meggyőző érvekkel támogatott ellen indítványa kapesán, a nemzetiségi tanítási nyelvek behozatala tárgyában felvetett indítvány egyhangulag elvetett. A hazafias határozatot nem kell külön dicsérnünk.

Színházi hírek. A jövő heti műsor sok értékes régi darab mellett, sok újdonságot is igér. A régi darabok közül a műsoron szerepelnek: csütörtökön a már régen nem adott „Koldusdiák” operette kerül bemutatásra, mely az új generációnál csaknem újdonságszámba megy. Ez operetteben a társulat összes énekes személyzete részt vesz. Pénteken Gárdonyi bájos falusi idyllje „A bor” kerül színre elsőrendű szereposztásban. Az újdonságok sorozatát, vasárnap Beyerlein nagyírt színműve „Takarodó” nyitja meg, melyben a főszerepeket Barna Jolán, Polgár, Sik, Irsai, Hatvani, Kiss Pista, Deréki, Szathmáry és Gózon játsszák. Ezt követi kedden „A kutyamosó” kacagató francia bohózat, melyben Györi Matild, Barna Jolán, Szathmáryné, Papp Ilona, Molnár Vilma, Sik, Hatvani, Szathmáry, Deréki és Kiss Pista játszanak jelentékeny szerepeket. Ezekon kívül a társulat szorgalmasan készül Bertolozzi „Lulu” című szenzációs színműre, a mely már szombaton és „A makrancos hölgyek” (Lysistrate) című új operettre készül, mely szintén már vasárnap kerül először bemutatásra. Négy újdonságot egy hét alatt csak olyan ambiciózus, szorgalmas társulat mutathat be, melynek tagjai élén az igazgatóval minden idejüket arra áldozzák, hogy a közönség bizalmát és rokonszenvét állandóan biztosítsák maguknak.

A zombori jótékony magyar nőegylet ez idén 143 szegény elemi-iskolás gyermeket ruház fel a sztkészes téli ruhával — és ezen ruhákat november 27-én vasárnap délutáni 3 órakor a helybeli főgimnázium tornatermében osztja ki a gyermekek között. Az ebbeli sztkészesletek beszerzéséhez egyes jószívű adakozók a következő adományokkal hozzájárultak: Fejér Gyula apátplébános 100 koronával, apatini Fernbach Bálintné 50 koronával és 6 pár téli barisnyával, apatini Fernbach Károlyné és Szilágyi Mórné 20—20 koronával, idősb Mihályi Jánosné, Kozma Lászlóné, Garam Kálmánné és Barthal Józsefné 10—10 korona, Enyedy Eugénia 6 korona, özvegy Uhlyarik Jánosné, Wundszám Ida és Forkly Hermin 2—2 koronával, Schlieszer testvérek kereskedő cég 15 darab meleg fejkendővel; mely adományokért egy nőegylet, mint a szegény gyermekek nevében hálás köszönetet mond a nőegylet elnöke idősb Mihályi Jánosné.

Nyilvános köszönet. A zombori róm. kath. népiskolák legszegényebb tanulóinak sztkészes tankönyvek és tanszerek beszerzésére adakoztak: Dalmy Béla 2 kor., dr. Baloghy Ernő 2 kor., Sorsich Béla 2 kor., Fernbach Károly 10 kor., dr. Molnár Károly 2 kor., Popovics Sebő 1 kor., dr. Birvászky György 2 kor., Fejér Gyula 179 kor., összesen 200 korona. — A nemesszívű adakozók-

nak ez uton is hálás köszönetet mond az igazgatóság.

Felülfizetések. A zombori katolikus legényegyesület Katalinbálján felülfizettek: Fejér Gyula 4 kor., Kuip János, Agaitis Boldizsár 2—2 kor., Kanyó Tamás, N. N., N. N. 1—1 kor., Ugy Mihályné 1 kor. 60 fillért, Habrá János 60 fillért, ifj. Gegner József 50 fillért és Galacz Illés 20 fillért. Fogadják a mélyen tisztelt felülfizetők, valamint Weisz Henrik, aki a világitást szives volt a multság alkalmából díjmentesen rendelkezésünkre bocsájtani, az egyesület köszönetének ezuton való kifejezését. A rendezőség.

Magyarországi igás marha kivitele Egyiptomba. A szegedi kereskedelmi és iparkamara alexandriai konzulátusunk azon értesítésére hívja föl az érdekeltek figyelmét, hogy lehetséges és jutalmazó volna ezidőszerint Magyarországból igás marháknak Egyiptomba való kivitele, annál inkább, mert Egyiptom 50% szállítási kedvezményt helyezett kilátásba. A konzulátus jelzi azt is, hogy egy darab munkabíró ökör ára ott 360—500 korona, egy darab bivaly 320—400 korona. Közelebbi felvilágosításokat készséggel ad a m. kir. kereskedelmi muzeum.

Ajánlkozás. Egy középkorban levő 4 gimnáziumi osztályt végzett s tanítói oklevéllel bíró egyén ajánlkozik bármiféle irodába írónak, díjnoknak vagy ügyvédi irodába kiségitőnek. Különórát is elfogad mérsékelt díjért. Bármely községe is elmegy. Estetleg helyettes vagy rendes tanítói állást is elfogad. Az összes irodai s községi munkákban jártassággal bír. Beszél magyarul, németül, szerbül s tótul. — Bővebbet a kiadóhivatal.

Művészet — Irodalom.

Műsor:

Pénteken: Az egér, francia vigjáték.
Szombaton délután: Liliomfi. (Bérlet-szűnet.)

este: Bob herceg.

Vasárnap délután: Hét Schlézinger. (Bérlet-szűnet.)

este: Takarodó. (Bayerlein világírt színműve.) (Bérlet-szűnet.)

Hétfőn: Denevér, operette.

Kedden: Kutyamosó, új vigjáték.

Szerdán: Takarodó.

Csütörtökön: Koldusdiák.

Pénteken: Bor, népszínmű.

Szombaton délután: Csikós. (Bérlet-szűnet.)

este: Lysistrate, operette. (Bérlet-szűnet.)

Vasárnap délután: Szép Meluzina, látványosság. (Bérlet-szűnet.)

este: Lulu. (Bertalozzi remekműve.) (Bérlet.)

*

Gróf Fesztetich Andor a vidéki színészet országos felügyelője, aki mindenkor a legmelegebb érdeklődéssel viseltetik a nemzetiségi vidékeken működő társulatok iránt, legutóbb a következő levelet intézte Polgár Károly zombori igazgatóhoz: Igen tisztelt igazgató ur! Amidőn legőszintébb örömmel és elismerésemnek adok kifejezést, hogy eddigi működésével mindenütt méltánylást és meglegedést vívott ki, a további sikeréhez kitartást és szerencsét kívánok önnek is és a társulata tagjainak is. Örömmel és készséggel fogom támogatni szép és nemes törekvéseiben a jövőben is. Készséges hive gróf Fesztetich Andor. — Mindenesetre figyelmet érdemelnek a fenti sorok, mert azt bizonyítják, hogy jelenlegi igazgatónk nemcsak a helybeli közönség elismerését vívta ki magának, de felsőbbsege is teljes méltánylásban részesíti hazafias működését. Szolgáljon ez a körülmény is buzdításul az igazgatónak és a társulat tagjainak.

Csodagyermek. A folyó hó 21. évi színre hozott „Csodagyermek” kétségteletlenül nem azon darabok közül való, amelyeket épületes és erkölcsnemesítő olvasmányul serdülő leányok kezébe lehetne adni, de azért kar olyan nagy műfelháborodást tanusítani mindenáron rástúni, hivatlan prókátorként, az erkölcselenség bélyegét, mint ahogy azt némelyek az előadás után tették. Hisz nem szabad megfélemlíteni arról, hogy az újabb, nem ritkán hibetelentül tres és silány operettekben gyakran sokkal fűszerebb dolgokat találunk fel, mint ebben a darabban s a közönség mégis „beveszi” őket, feltéve, hogy egy két értékesebb zeneszám némi kárpótlást nyújt a szövegben előforduló temérdek sikamlós és szemérmetlen szójátékért. Az a sok szellemesen szellemesebb megjegyzés és finom ötlet, melylyel ez a bohózat ugyszólván telítve van, valamint a darab felépítésének mesteri technikája is, megbocsáthatóvá tesz sok mindent, amin az erényesözök tettető gárdája ktiönben jogosan fennakadhatna.

Rég láttunk már olyan bámulatos leleményességgel és kifogyhatatlan jókedvvel megírt francia bohózatot s ennek fejében szívesen elnézzük a szerzőknek azokat az erősebb, sőt vaskosabb eszközöket is, amelyeket nem egy jelenetnél a komikus hatás fokozására alkalmaztak. Nem szabad különben figyelmen kívül hagyni azt a körülményt sem, hogy a francia a maga nyelvén egész természetességgel beszél olyas dolgokról és kényes helyzetekről, amelyekről más nyelvben rögtön rámondjuk, hogy „sboking”.

Az előadásról szólva, szíves-örömmel konstatáljuk, hogy ez volt az eddig látott könnyebb fajtájú drámai előadások sorozatában a legelső, mely mindvégig simán, sikerült összjátékban perdült le. Ha akadtak is egyes fogyatkozások és kissé szintelen alakítások, a kellemes összbnyomáson nem igen rontottak. A szereplők közül főleg Sik remekelt, a ravasz és találékonyságában szinte kiapadhatatlan Croche ügyvéd szerepében. Igazi kabinetalkitást mutatott be továbbá Hatvani mint Lescalopier és Irsai mint Lansquenet. A női szereplők jóval gyengébben játszottak, mindazonáltal meg kell emlíkeznünk Győri Matild (Elise), Barna Jolán (Berthe) és Gaál Rózi (Marguerite) eléggé sikerült alakításáról.

Lili. Édes, bájos hangok, a multak zománcos romantikája ringatta kedden este a szíveket andalító mámorba. Megszólalt Plinhard híres trombitája s dalt csalt ki a bájos Lili ajkára: Szerelmem egy tűzér... tra... ra... Üdén kacagott bele a haz illatos levegőjébe, ez a bájos románc s tőle, valahányan csak ott egyttt voltunk, valami édes megkönnyebbülést éreztünk a szívünk táján. Bizonyára sok-sok drága emlék ujtult fel az édes cantók ballatára, bizonyágául annak, hogy igaz gyönyörűség hallani a régi operetteket, azokat az elévülhetetlen énekes termékeket, amelyek győzelmesen felszínen fognak maradni mindaddig, amíg a szép iránt való érzék ki nem vesz ez emberiségéből. És a közönség hálás is volt a nyújtott élvezetért. Sokat tapsolt, ujrátatott. Az előadás jó volt, késztültséget mutatott és becsúgyat a szereplők részéről, akiket mintha megihletett volna a bájos zene, az elmés librettó, oly kedvvel, hangulatosan és hangulatot keltően játszottak.

A darab címszerepét Gergely Gizella alakította, a nála már ismert kedvességgel és bájjal. Sok tapsot aratott ez estén is s

különösen a darab második felvonásában szereplő és az utolsó fináléban ismétlődő „Rica, rica, kukorica...” kezdetű bájos dalát kellett többször megismételnie. Plinhard szerepében Polgár sokoldalúságának adta fényes bizonyítékát, kedvvel és lelkesedéssel alakított s mindvégig a legkellemesebb hatást gyakorolta hallgatóira. Kormos Ilonka kicsiny szerepét bájos egyéniségének minden kellemével ruházta fel s mint mindenkor ugy ez estén is lelkes tapsokat aratott. Valóban kívánatos volna az igazgatótól, hogy a széptehetségű fiatal művésznőt egyszer másszor teljesen önállóan is szerepeltetné valamely operettnék főszerepében. Reméljük, hogy ez mihamarabb be is fog következni. A többi szereplő közül Irsay, Gózon, Hatvani, aki kitűnő volt, Molnár Vilma, Gaál Róza, Papp Ilonka, Győri Matild érdemelnek dicséretet.

Felsőbb asszonyok. Az első operette ez, mely dacára a kitűnő személyzetnek, szerdán este teljesen megbukott. S hogy a bukás még intenzívebben jusszon kifejezésre, a színházi bizottság tegnap tartott ülésére a darabot levétette a műsorról s helyette szombaton a Bob herceg megy másodszer. A közönség átlag az operettek szövegével nem igen törődik, holott ma már az igazi modern irányzat e téren is elég komolyságot akar belevinni az operettekbe is, de hogy valaha annyira visszaéltek volna a közönségnek úgy mondhatni e könyelműségével, mint a lefolyt darabban, arra nem egybamar volt eset. Híres muzsikusk család, csábítottatta a közönséget a nevével s mikor arra került a sor, hogy kirukkoljon a legjavából, rutul becsapta a benne hívőket, akik sajna elegen voltak. Nem győztünk eléggé álmélkodni azon, hogy Szabados a „Bolond” értékes muzsikájának megalkotója így merte kockára tenni a jó hírnevét s ez a kínos meglepődés némileg ellensúlyozta azt, hogy boszankodásunk hangosan ki ne törjön. Mert a „Felsőbb asszonyok” egy lehetetlen valami. Hogy mi voltaképpen, azt nem lehet megállapítani, miután a hülyeség e tekintetben nagyon szűkös meghatározás volna. Olyasféle, ami némileg felette áll ugyan a tingli tanglinak és még sem emelkedik a vásári panorámák krajcáros produkciói fölé. A cselekmény kores utánzata azoknak az ilyfajta angol bohózatoknak, melyek exotikus világot mutatnak be kitűnő ötletekkel fűszerezve. De milyen tres utánzata azoknak a „Felsőbb asszonyok”, no de milyen... Valóban jutalmat érdemelne az, aki voltaképpen meg tudná határozni az operette mineműségét, de legfőképpen az, aki megmondhatná, vajjon mit akartak a szerzők? Muzsika alig van benne, ami van is, az nagyon alantjáró. A cselekménye pedig roppantul hasonlít azokhoz a vasárnap délutáni színházjátékosokhoz, melyeket a gyerekek szoktak a saját maguk mulattatására eljátszani. Ami az előadást illeti, az kifogástalan volt ugy a rendezés, mint a játék tekintetében. A szereplők teljes igyekezettel iparkodtak a darabot megmenteni s nem rajtuk mulott, hogy ez nem sikerült. Nagyobb szerepeikben Lévy Berta, Gergely Gizella voltak nagyon kedvesek és Kormos Ilonka hol bájos naivitást tetetve, hol pedig a legtűzezebb boleróval kavarva fel az ereken lüktető vért, tökéletes sikert aratott ez estén is. Barna Jolán kicsiny szerepét a kelletténél kissé komolyabban játszotta, Gaál Róza nem akart a darab hangulatába illeszkedni, Irsai magyarán mondva kiállhatatlan volt s ha nem fog mihamarabb a

színpadi bányivetéséről lemondani, ugy majd mi fogjuk a közönség iránti kellő tiszteletre figyelmeztetni, de abban aligha lesz köszönet! Különben igen jó színész, de legtöbbször Hökömbeli publikumnak tekint bennünket és izetlenkedik.

Adakozások Szilágyi Dezső szobrára.

XI.	
Az eddig kimutatott főösszeg	5141 K 37 f.
Raffay Pal Kishegyes 60 fil., Szokolovits János 20 fil.	— K 80 f.
Ifj. Schneider Vilmos Torzsa	5 K — f.
Schlossberger S. és fia Bajmok	2 K — f.
Stein Vilmos Katymár	6 K — f.
Szemző István Kernyaja	15 K — f.
Sztojánovits Gyula B. Csaba	3 K — f.
Sztratirovits Gy. Kölpény	10 K — f.
Szalay Károly Ujvidék	5 K — f.
Szedressy Károly Felsőszentiván	
2 kor., Csernák József, Vismeg János 1—1 kor., Gyukity Félix 50 fil., Gyukity István, Pékity Péter, Bedzsula Alajos 40—40 fil., Horváth István 30 fil., Pékity János, Rudits János, Blesity József, Szógyi Márton, Vidovics József, Olab Mihály, Polisits Antalné, Csordas József, Mandity József 20—20 fil., Pataricza János, Pataricza Máté 10—10 fil.	8 K — f.
Szkalin Benő D. Szentiván	4 K — f.
Gajdobrai takarékpénztár	20 K — f.
Schusztler Pal Pivnica	5 K — f.
Szabó Péter Piros	4 K — f.
Széchényi Tamás Kula 1 kor., Tályai István, Knézy Miklós, Varga K., Baumann A., Langenbach Mari, Hokits Gy. 20—20 fil.	2 K 20 f.
Okér közsege	10 K — f.
Szmiha Kálmán	2 K — f.
Szokola Gyula Csantavér	2 K — f.
Bácsalmás közsege, Szommer József 4—4 kor., Molnár József 1 kor.	9 K — f.
Sztraka Ödön Mohol	4 K — f.
Till Imre Katymár 1 kor., Rau István, Till János, Nuber József, Hisset János, Puhl József, Schilling Antal, Roth Mihály, Pohl Mihály, Eufried Kelemen 20—20 fil., Weber Antal, Steger Mihály, Hefner Mátyás 10—10 fil.	3 K 10 f.
Tóth Ferenc bagi Csantavér	2 K — f.
Trischler X. Ferenc Hódság	2 K — f.
Tessényi István, Bulkeszi népbank 2—2 kor.	4 K — f.
Dr. Tessényi Pál Torzsa	4 K — f.
Ofner Lipót Mohol 5 kor., Ofner Ignác 3 kor., Trenka István, Sztraka Ödön, Joanovits Lázár, Achim Zsigmond, dr. Varró János, dr. Raffay János 1—1 kor.	14 K — f.
Bács közsege előjárósága 10 kor., Tripolszky Béla, N. N. 2—2 kor.	14 K — f.
Widrich Soma, Kohn Dávid, Péter Ferenc, Goba Ferenc, Horváth Gusztáv, Hacker Mór, Grün Jakab, Puskás David, Bernhardt Nándor, Ruff Mór, Massing János, Kohn József, ifj. Guszmann Vilmos, Bencz András, Hauer Nándor, Tóth József Temerin 1—1 kor., Szabó Ferenc 40 fil.	16 K 40 f.
Tóth Antal A., Tóth Rozál, Szegedi I., Csizik I. Zenta 1—1 kor.	4 K — f.
Id. Ulrich Mihály, Bauer Lőrinc, dr. Csauscher Jakab, Piukovits József, Eckert Mihály, Basch Adolf Bácsalmás 2—2 kor., Bauer József, Skribanek János, Fleckenstein Antal, Skribanek Adám, Grünfelder János, Schoblocher György, Eckert Péter, Offelder János, Kolonitz, Friedl Lajos, Würtz Adam, Klapka György, Walter A., Frener Antal, Glück Mór, ifj. Fiedler Aron, Schumacher Jakab, Knébelspur J., Weigand Mihály, Imgrund János, Skribanek Lőrinc Bácsalmás 1—1 kor.	33 K — f.

Összesen 5354 K 87 f.

HIRDETÉSEK.

4238. szám.

1904.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye Regőce, Gara és Vaskút községekből álló ujonnan szervezett II. kéményseprői kerületre pályázatot nyitok és felhívom pályázni óhajtókat, hogy a képesítést és előéletet igazoló okmányokkal kellően felszerelt kérvényeket hozzám legkésőbb **f. évi december hó 20-ig** nyújtsák be.

Baja, 1904. november hó 17-én.

Vojnits Máté,
főszolgabíró.

LAPUNK
KIADÓHIVATALÁBAN
EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU
TANONCZUL
FIZETÉSSEL FELVÉTEK

Házeladás.

Zomborban, Zöldfa-utca
340. sz. ház **szabad kézből**
eladó. — Bővebbet Tarka-
utca 211. sz. a. 3-2

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

5450 szám.

kig. 1904.

Pályázati hirdetmény.

Liliomos községben lemondás foly-
tán üresedésbe jött irnoki állásnak be-
töltése céljából pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a községi
pénztárból havi előleges részletekben
évi 800 korona.

Az irnok a végrehajtói teendőket
is köteles végezni. A szláv nyelv bírása
igazolando.

Felhívom a pályázni szándékozó-
kat, hogy szabályszerűen felszerelt pá-
lyázati kérvényeiket **folyó évi de-
cember hó 10-éig** hozzám annyival
is inkább nyújtsák be, mivel a később
érkezők figyelmen kívül hagyatnak.

A választási határnap utólag fog
kitűzteni.

Hódás, 1904. november hó 20-án.

Rumbach Lajos,
szolgabíró.

2-1

Birtok parcellázás.

Kurd-Csibrakon, Tolnamegye,
a budapest—fümei fővonal állomásától
5 perenyire lévő **530 holdas bir-
tok**, mely kitűnő buzatermő föld, tet-
szésszerű darabokban eladatik.

Ara holdankint (á 1000 □ öl)
180 frttól 300 frtig.

Bővebb felvilágosítást nyújt **Ber-
talan Elemér** földbirtokos **Kurd-
Csibrák**, Tolnamegye. 3-3

Pályázati hirdetmény.

Gara nagyközség előljárósága ré-
széről ezennel közhírré tétetik, hogy
leköszönés folytán megüresedett egy
gyalogos rendőri állásra ezennel pályá-
zat nyitattik, felhivatnak a pályázni
szándékozók, miszerint pályázati kérvé-
nyeiket legkésőbb **folyó évi decem-
ber hó 15-ig** ezen előljárósághoz
nyújtsák be.

A gyalogos rendőri állás évi fize-
tése 400 korona, mely összeg havon-
kénti részletekben és pedig utólag fize-
tetik ki a községi pénztárból.

A megválasztott rendőr köteles a
szabályzat által megállapított egyen-
ruhákat sajátjából beszerezni, a felsze-
relésről, fegyverzetéről és lőszerről azon-
ban a község gondoskodik.

Garán, 1904. november hó 21-én.

Babits Lajos,
s. jegyző.

Bischof András,
bíró.

Olcso árak, pontos kiszolgálás!!

Csipkék, szalagok, ruhadiszek.

A trieszti linoleum-gyár képviselőjét

megnyertük, módunkban van tehát a n. é. közönségnek a **valódi linoleumot hallatlan olcsón** ajánlani.
A valódi linoleum (parafa-szőnyeg) nem tévesztendő össze az eddig általánosan ismert viaszos
vászon futóval; **nálunk** csak annyi, mint a viaszos **tartósabb, elegánsabb és szebb**
a linoleum ára **vászoné**, de használatban **s ennek köszönheti nagy elterjedtségét: előkelő úrilakokban, pénzügyintézetek-, színházak-, szállodák-, kór-
házak- és vasúti kocsikban.**

Izléses mintájú futók és szőnyegek nagy választékban.

Érdeklődőknek alaposan ismertető füzetek rendelkezésre állanak.

Ez alkalommal felhívjuk a n. é. közönség figyelmét óriási raktárunkra.

A férfi és női divatcikkek, berndorffi alpacca- és chinaezüst használati és dísz-
tárgyak, karlsbadi porcellán szervizek, Ditmár-féle villanylámpák, bel- és külföldi gyer-
mekjátékok, utazócsikkek, esőernyők, kezttyűk stb. stb. a legkényesebb ízlést is kielégítik.

Az elegáns úri világnak b. figyelmébe ajánljuk **valódi angol** nyakkendőinket, valamint fehérneműraktárunkat.

Mindennemű diszmitárgyak karácsonyi és alkalmi ajándéknak.

Grammophonok „Odeon” lemezekkel, egy lapon két felvétel.

Számos látogatást kér

mély tisztelettel

GOLDFÁHN SÁNDOR ÉS FIA
ZOMBOR, KOSSUTH LAJOS-UTCA.

20-10

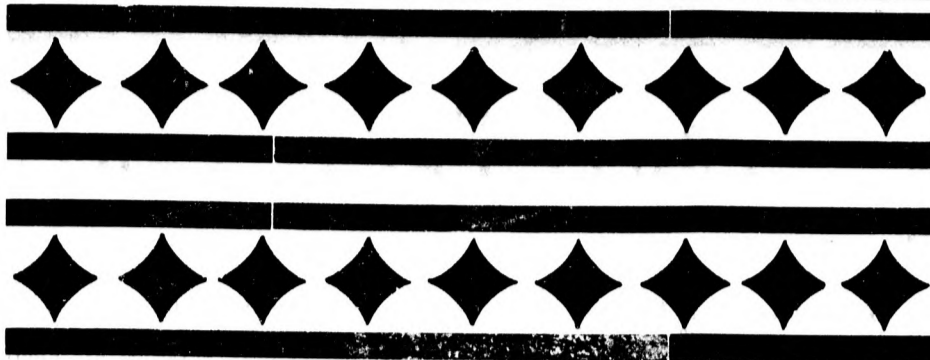

Sétapálcák, borostyánszipkák, tajtékipák, gyermekkocsik.

Illatszerek, szappanok, puderek.

Nagy alkalmi vétel Tuna Gusztávnál Zomborban.

Nagy alkalmi vétel.

Fél árban! Rövid ideig!

BUDAPESTEN

egy nagy csődtömeg vétele folytán

a legfinomabb női ruhakelmék,

rumburgi vásznak,

flanelok, barchetok

stb.

6-2

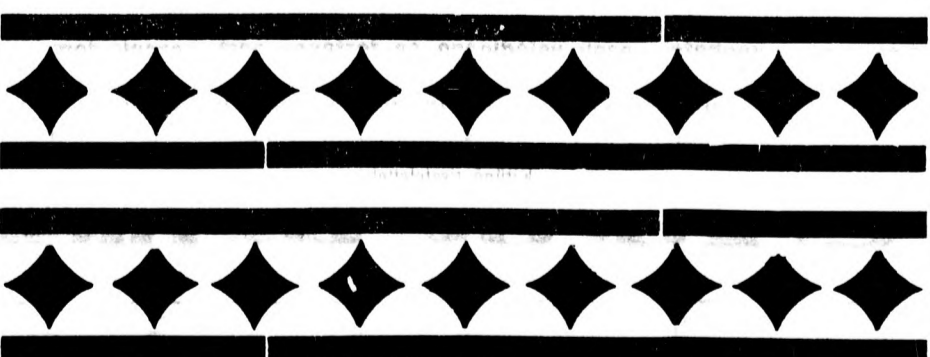
a mai naptól potom áron adatnak el.

130 cm. széles tiszta gyapju női szövet 28 métere

Tuna Gusztávnál

Kossuth Lajos (fő) utca.

ÓRIÁSI VÁLASZTÉK!

Egy sorsjegy többször is nyerhet.

Erzsébet-Szanatórium sorsjegyek

már kaphatók

KUNETZ MÓR

banküzletében Szabadkán,

a napi árfolyamon vagy részletfizetésre.

5 drb 18 havi 3 koronás részletben.

Nagyobb mennyiségnél megállapodás szerint.

* *—10

Osztály-sorsjegyek

az I. osztályhoz nagy számválasztékban kaphatók

1/1	1/2	1/4	1/8
K. 12.—	6.—	3.—	1.50

postadíj és költségmentesen.

Minden sorsjegy okvetlenül nyer.

Első húzás december hó 1-én.

Főnyeremények: 100.000, 40.000, 30.000 stb.

3178. szám.

kig. 1904.

Pályázati hirdetmény.

Omoravica község előljárósága ezennel közhírré teszi, miszerint a községben egy gyalogrendőri állás jött üresedésbe; felhivatnak a pályázók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **1904. évi december hó 15-éig** alulírott községi előljáróságnál annyival is inkább nyujtsák be, mivel későn érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az állás javadalmazása 600 korona készpénz, mely utólagos havi részletekben utalványoztatik ki, a felszerelést a község, míg a ruházatot a megválasztott tartozik beszerezni.

Omoravicán, 1904. november 17-én.

2-2

Községi előljáróság.

6139. szám.

kig. 1904.

Pályázati hirdetmény.

Az ujvidéki járáshoz tartozó Temerin nagyközségben elhalálozás folytán megüresedett községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyó évi december hó 15-ik napjáig** nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Ezen jegyzői állás javadalmazása: Szabad lakás, 1200 korona havi előleges részletben kifizetendő évi fizetés. 2/4 telek földnek legelő járulmányaival való haszonélvezete, mely után a kiradót a jegyző fizeti, és a szabályrendeltileg megállapított magán munkálatok utáni jövedelem.

Ujvidéken, 1904. november 14-én.

Mezey Imre,
főszolgabíró.

3-3

AJÁNLKOZÁS.

BRKITS PÉRSZA...

*** ajánlja magát mint

OKLEVELES

FODRÁSZNÉ.

Tudakozódni lehet: ***

Plávsics Vászó üzletében,

plébánia-épület 2. szám alatt. 2-1

Valódi

MACEDÓNIAI ÜRMÖS

kapható 10-10

SZTANKOVITS LÁZÁR kereskedőnél

SZTAPÁRON.

Az összeg előzetes beküldése vagy utánvét mellett a belföld bármely állomására francó szállítva

2 (pezsűűveg nagyságu) palack ára 3 kor.

Pénz! Pénz! Pénz!

Alulirt vállalat az ország legelőkelőbb és legnagyobb pénzügyeivel levő összeköttetésénél fogva azon kellemes helyzetben van, hogy a **legelőnyösebb** és **legolcsóbb kölcsönöket** eszközli, úgy bárhol fekvő földbirtokra 10-50 évi törlesztésre **4-4 1/2%**-al, valamint nagyobb és kisebb vidéki városokban levő épületekre 10-40 évi törlesztésre **4 1/2-5 1/2%**-al. Részletes felvilágosítás és prospektus **40 fillér** postabélyeg ellenében szolgáltatik.

Igen előnyös feltételek mellett eszközöztetik személy hitel is, katonatisztek, állami, megyei és városi tisztviselők részére. Részletes felvilágosítás szintén **40 fillér** postabélyeg ellenében adatik.

Ugyan alulirt vállalat által köthető a kigondolható legelőnyösebb **életbiztosítás**, azon bámulatraméltó feltétel mellett, hogy eltérés esetén a biztosított tőkén kívül a tőkének szinte 50%-át kitevő nyeresemény is kerül kifizetésre. Ha pedig a biztosított fél 20 éven belül bármikor is elhalálozna, nemcsak az egész biztosított tőke lesz azonnal kifizetve, **hanem az összes befizetett díjak is** visszatérítetnek.

Közvetítetik továbbá ingatlanok vétele és eladása. Aki földbirtokot, házat, erdőt vagy bányát venni vagy eladni szándékozik, küldje be a körülményes leírást, valamint 5 korona kezelési és nyilvántartási költséget, mely összeg ellenében az érdekelteknek ajánlatok tételnek.

Végül a világ legnagyobb gyáraival levő kedvező összeköttetéséknél fogva a legújabb és legjobb mezőgazdasági gépek és eszközök vétele ajánlatik 1 korona postabélyeg ellenében.

Ajánlatok következő címre intézendők:

P E C U N I A

HITEL-VÁLLALAT

NAGYSZEBEN, (Fegyver-utca 27. szám).

GERGUROV DÁNIEL ZOMBOR.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **Zomborban, Kossuth Lajos (fő) utca, saját házamban 1824. év óta fenálló**

vas- és szénkereskedésemet

megnagyobbítottam és áruraktáromat gazdagon felszereltem. Az abban kapható vasárak a következők:

Vas- és ércárak. Lakatos, kovács és asztalos szerszámok. Gazdasági eszközök. Konyhaberendezések. Vasöntvények. Ekerészek. Tengelyek. Kocsivasalások. Nagy szerkovács árak. Kapák. Ásók és lapátok. Villák. Kaszák. Fűrészek és reszelők. Lánccok. Szegek. Csavarok. Mérlegek. Ablak- és ajtóvasak. Butorvasalások. Lemezárak. Zománczott bádog- és öntött vasedények. Öntött vas- és bádogkályhák.

A vaskereskedésem mellett be vagyok rendezkedve **HÁZI SÜRGÖNYÖK BERENDEZÉSÉHEZ** szükséges **ÁRUKKAL**, azonkívül **ÁLANYOZOTT GYÁRTMÁNYOKKAL**.

Üzletem továbbra is megmarad a **belföldi kőszén, porosz diószén, faszén és légszeszgyári pir (coax) szén** megrendelési helye és raktára.

Végül azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a világhírű

*--1

Beck, Koller és Társa

bécsi, berlini és londoni cégnek vegyészeti festék-, termény- és kencegyártmány

főraktára nálam lett berendezve és így e szakmába vágó összes árak nálam beszerezhetők, u. m.:

Olajok és kencek, olajmázak, ultramarin különlegességek, kék, barna, vörös, zöld, sárga, szürke, fekete, fehér és bronzfestékek, zománomáz festékek, szobapadló festékek, szobapadló kenőcsök, szerszámok, folyékony fapácok, olaj- és kátrány festékek, időváltózásnak ellenálló homlokzat festékek. Esetek első minőségben.

Mindezen árak nálam **gyári áron** kaphatók, azok valódisága és tartósságáért kezeskedem.

Midőn a házam és személyem iránt eddig tanúsított igaz jóindulatukért őszinte köszönetet mondok, kérem, hogy ezen jóindulatukkal a jövőben is kitüntetni és az újjászervezett üzletemet magas pártfogásukba venni sziveskedjenek.

Kittinó tisztelettel

Gergurov Dániel.